КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

брой 4 (13), юли 2008

ТЕМИТЕ В БРОЯ

СЪБИТИЯ И ИНИЦИАТИВИ

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ НА КЗЛД

На 08.05.2008 г. в националния пресклуб на БТА се състоя пресконференция на Комисията за защита на личните данни. Участваха Венета Шопова - Председател на Комисията, както и другите четирима членове - Красимир Димитров, Валентин Енев, Мария Матева и Веселин Целков.

снимка: БТА

Репортерите бяха запознати с тенденциите и целите, както и с някои конкретни аспекти от дейността на Комисията. Част от въпросите бяха свързани с проверките на информационните масиви, начина на обработка и съхраняване на лични данни в институциите, жалбите срещу администратори на лични данни за нарушаване на правата на граждани по Закона за защита на личните данни.

Като съществен елемент от функциите на Комисията беше посочено изразяването на правни становища по приложението на Закона за защита на личните данни. Исканията за становища се подават, както от администратори на лични данни, така и от физически лица по отношение на правата им по ЗЗЛД. Становища са изразени относно законосъобразното обработване на ЕГН, обработването на лични данни за статистически цели, предпоставките за законосъобразно обработване на личните данни на клиентите на търговските дружества, предоставящи обществени услуги, относно копирането на личните карти на клиентите на банките. Изразявани са становища по повод на запитвания, свързани с дейността на служба ГРАО във връзка с молби на трети лица за предоставяне на данни от регистрите на ЕСГРАОН. Касае се за предоставяне на лични данни от администратор на трети лица, различни от физическите лица, чиито данни се обработват от администратора. Във връзка с правомощията на Комисията в областта на защита на личните данни и в съответствие с процедурите за приемане на проекти на нормативни актове са изпълнени 20 процедури по съгласуване на проекти на нормативни актове.

Като една от основните дейности на комисията беше посочено разглеждането на жалби срещу администратори на лични данни, като най-голям е броя на жалбите, свързани с незаконосъобразно обработване на лични данни на физически лица. Посочена беше тенденцията да се увеличават жалби срещу обработване на лични данни без знание и съгласие на физическото лице.

Присъстващите журналисти бяха запознати с контролната дейност на Комисията. В конкретни цифри бяха посочени извършените проверки в сектори здравеопазване, съдебна власт, финансов сектор, социални услуги, човешки ресурси, държавна администрация и др. Във връзка с многобройните изменения в законодателството по отношение на сектор "Здравеопазване" и приетите задължителни Медицински стандарти за осъществяване на тази дейност, най-голямата част от извършените проверки са в този сектор. Предстои контролна проверка на информационните масиви на Министерство на вътрешните работи.

Като съществена част от работата на КЗЛД беше посочено поддържането на регистъра на администраторите на лични данни. Във връзка с начина на регистрация на АЛД, справки за подадени документи, справки за вписване в регистъра на Комисията, за издаване на удостоверения и служебни бележки са направени над 3010 консултации, от които над 1150 в приемната и 1860 по телефона. В тази връзка са получени и 290 писма, по които е взето отношение и са изпратени от-

говори, включително по електронен път. От началото на годината до 31 март са получени 895 нови заявления и документи за актуализация с цел вписване на администратори на лични данни (АЛД) в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД, които са въведени в електронния регистър на Комисията по защита на личните данни. В регистъра на КЗЛД от началото на годината са вписани 702 броя администратори на лични данни.

След пресконференцията членовете на Комисията дадоха множество интервюта за електронните и печатните медии.

Няколко публикации в медиите интерпретираха некоректно отговорите на репортерски въпроси относно правомощията на Националната служба за охрана по отношение на изискването за представяне на лични документи. По тази причина чрез сайта си Комисията уведоми всички граждани, че съгласно чл. 2, ал. 2, т. 2 от ЗЗЛД, личните данни следва да се събират за конкретни, точно определени и законни цели и да не се обработват допълнително по начин, несъвместим с тези цели. В съответствие с нормите на Правилника за устройството и дейността на Националната служба за охрана при президента на Република България, на НСО е възложено изпълнението на дейности по охрана – лична, пропускателна, постова и техническа, като за целта й е предоставено правомощие да изисква от гражданите документи за самоличност, което представлява частен случай при изпълнение на професионалните им задачи. Предвид изложеното няма правна пречка, когато се налага, при осъществяване на своите функции НСО да изисква документи за самоличност за идентифицирането на граждани.

Темите в броя

СЕМИНАР ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА АГЕНЦИИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

На 22 и 23.05.2008 в Монреал /Канада/ се проведе Семинар за Управление на агенциите за защита на личните данни. На него взеха участие Председателя на КЗЛД – г-жа Венета Шопова и г-жа Мария Матева / член на КЗЛД/.

На работната среща присъства г-н Питър Хъстингс /Европейския надзорник по защита на данни/, председателите на италианската и френската агенция за защита на личните данни и други лица от управителните органи по защита на данните от Европа, Канада и Нова Зеландия.

На срещата се обсъдиха важни въпроси, касаещи дейността на компетентните органи по държави, като особено внимание се обърна на въпроси относно финансирането на дейността и процентното съотношение на държавната субсидия към общия размер на бюджета. На семинара се разгледа друг много актуален проблем, отнасящ се до мениджмънта на човешките ресурси в компетентните органи по защита на личните данни. Други теми целяха запознаване на участниците със стратегиите за успешно управление, осигуряване на работна атмосфера, насърчаване на индивидуалната инициатива, работа в екип и други важни проблеми, свързани с ежедневната дейност на органите по защита на данните.

Темите в броя

10-ТА СРЕЩА НА ОРГАНИТЕ ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ ОТ ЦЕНТРАЛНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА

На 02 и 03 юни 2008 г. в Казимерц (Полша) се проведе 10-та среща на органите по защита на данните от Централна и Източна Европа. Участваха представители на Литва, Румъния, Словакия, Словения, България, Хърватска, Чехия, Естония, Унгария и Латвия.

Разгледани бяха въпроси свързани с Шенген, обучението в училищата, директния маркетинг, провеждането на тренировъчни курсове по защита на данните. Споделени бяха поуки от практиката

с държавните институции.

Страните участници направиха кратки отчети за своята работа, като схемата за представяне на всички беше обща – национална законодателна рамка, основни задачи, направления за работа, интересни събития, бюлетини и други издания.

Една от централните теми беше тази за защитата на децата. В много от страните са разработени специални програми, свързани с тях като особено рискова група. Подчертана беше ролята на различните институции и по-специално на училищата, необходимостта от проверки и инспекции в учебните заведения, сферите на нарушаване на правата на децата (училище, семейство и др.). Засегнат беше проблемът за децата и Интернет, събирането на данни, тяхното използване, съхранение и унищожаване. Повдигнат беше въпроса за видеонаблюдението в училищата.

Друга основна тема беше за Шенген – мисия, задачи, надзорни органи, съвместни действия по контролни дейности. Обсъдиха се някои особености на законовата рамка и необходимите промени. По отношение на отговорностите на органите по защита на данните бяха коментирани възможностите за инспекции, административния капацитет, възможностите за достъп до информационните ресурси на Шенгенската информационна система. Беше обсъден план за действие съвместно с други министерства и ведомства. Полша сподели своя опит в подготовката си за членство в Шенген.

Разисквани бяха квалификацията, задачите и компетенции на офицерите по защита на данните. Полша, Литва, Латвия и Естония споделиха своите практики при създаването на правна рамка, инструкции, учебна програма, ръководство, подготовката и обучението на съответните оторизирани органи.

Темите в броя

РАБОТНА СРЕЩА НА СЪВМЕСТНИЯ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ШЕНГЕН

На 24-ти юни в Брюксел, Белгия се проведе работна среща на Съвместния Надзорен Орган за Шенген. От страна на КЗЛД като наблюдатели участваха Веселин Целков и Валентин Енев - членове на КЗЛД.

Делегати от Малта, Словакия, Унгария, Полша, Словения, Чехия, Холандия, Полша, Португалия, Литва и Италия направиха кратки презентации на своя опит с Шенгенската информационна система. Разгледани бяха някои процедури за сигурност, проверки за коректност на данните, въпроси, свързани с физическата сигурност, правила за инспекции, обучение и сътрудничество. Словения е повдигнала въпроса за липсата на информираност на чуждестранните граждани за техните права, а Чехия за езиковите проблеми. Няколко страни изразиха неудовлетворение от ак-

туалността на информацията в сайта на Съвместния Надзорен Орган за Шенген.

Поставен е въпроса за инспекциите – много инспекции са проведени, но дали препоръките се изпълняват? Необходим е истински обзор и сътрудничество между старите и нови страни-членки. За лица, които са изчезнали и се издирват, се постави въпроса за различията в прилагането на общото Шенгенско законодателство в отделните страни и необходимостта да се реши дали да има синхронизиране на интерпретацията и процедурите на национално ниво. Подчертано беше, че е различна статистиката за възрастни и малолетни. За лица, търсени от правосъдието се подчерта необходимостта от пълен обзор с участието на всички страни и обобщаване на резултатите. Разгледано беше искането на Съвета за необходимостта от предприемане на мерки срещу нарушителите на обществения ред и необходимостта да се реши дали такъв вид данни имат място в Шнгенската информационна система. Взето беше решение да се подготви писмо до Съвета против използването на тази част от законодателството, която касае нарушителите на обществения ред, след което да се изпрати до отделните страни.

Шенгенска зона

Повдигнат беше въпроса за кооперирането между националните органи, езиковия проблем при запитванията, различните компетенции на органите в зависимост от съответното национално законодателство

Темите в броя

ЕВРОПОЛ И ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ

На 23-ти юни в Брюксел, Белгия се проведе работна среща на Съвместния Надзорен Орган за Европол. От страна на КЗЛД участваха Мария Матева и Веселен Целков - членове на КЗЛД. Предстои одобрение и подписване на нова правна рамка на Европол. Разгледани бяха въпросите за функционирането на информационната система. Поставен беше въпроса за унищожаването на лични данни, основен проблем през последните години, въпреки многото разработени документи. Подчертано беше, че сега системата работи, данните се заличават само от администратора. Поставен беше и въпроса с инспекциите. Разгледана беше структурата и функциите на OASIS и необходимостта да се формулират препоръките и да се дискутират с Европол. Дискутирани бяха и границите на отговорност - Европол носи отговорност за организационната сигурност, а страните – за достоверността на данните. Разгледана беше работата на целевите групи, тяхното взаимодействие и работата им с информацията. Подчертана беше необходимостта от внимателен анализ кои данни да бъдат изтривани и кои съхранявани, както и че данните трябва да бъдат заличавани, когато целта за която са събирани е постигната.

Сградата на ЕВРОПОЛ в Брюксел

Темите в броя

СЪВМЕСТЕН НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА МИТНИЦИТЕ

На 24-ти юни в Брюксел, Белгия се проведе работна среща на работна среща Съвместния Надзорен Орган за Митниците. От страна на КЗЛД участваха Веселен Целков и Валентин Енев - членове на КЗЛД. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) представи презентация на текущото състояние на информационната система за борбата с измамите. Представено беше ново Web приложение. Разгледан беше въпроса за миграцията на данните.

Темите в броя

ДЕЦАТА И ЕВРОДАК

На 25.05.2008 г. в Justus Lipsius Building, Брюксел се проведе 6-тото редовно заседание на Съвместния надзорен орган на Евродак. Официално регистрираните в работната среща участници бяха 36 представители на органите по защита на личните данни с председател - Европейския надзорник по защита на личните данни Питър Хъстингс.

Работата на конференцията беше разделена на три основни теми.

1. “Информираност на субектите на данни”.

Подчертано беше, че държавите-членки трябва да насърчават лицата да упражняват своето право на информация и достъп до данните, отнасящи се за тях в Евродак. Те трябва да са сигурни, че правилната информация е предоставена на лицата. Беше взето решение да бъде подготвен един рамков въпросник, съдържащ основните въпроси, на които 27-те държави-членки трябва да отговорят по време на извършване на проверка относно протичането на процедурата по предоставяне на убежище и информираността на лицето относно неговите права във връзка с това. За отговорник беше определена Португалия, която ще обобщи получените отговори и ще изготви доклад.

2. “Децата и Евродак”.

Пръстовите отпечатъци на децата, навършили 14 години се събират съгласно чл. 4 на Наредбата за Евродак. Тече дебат относно възрастовата граница за пръстовите отпечатъци на деца в различните бази данни на ЕС или документи. Беше обсъждано дали органите по защита на данните да се концентрират върху по-специфичните въпроси като: “Как се преценява възрастта на младо лице, търсещо убежище?”; “Кой орган е натоварен с тази задача?”; “Какви правни последици и дейности ще възникнат от тази преценка?”; “Каква информация се предоставя на лицата?”; “Органите за защита на данните участват ли във всички фази?” или върху по-общи въпроси по отношение на пръстовите отпечатъци при децата като цяло. Стигна се до заключението, че е по-добре Съвместния надзорен орган на Евродак да се концентрира върху по-конкретните въпроси.

3. “Използването на Dulbinet”.

Тази тема беше включена в дневния ред по предложение на Френската комисия. Групата следва да обърне внимание на следните въпроси: “Какви са правилата за обмен на данни чрез Dulbinet на национално ниво?”; “Какви са предприетите мерки за осигуряване защитата на личните данни в контекста на обмена на информация?”; “Как е уредено последващото използване?”

Проведените оживени дискусии уточниха проблематика по предварително определените теми и поставиха редица въпроси пред органите по ЗЛД.

Темите в броя

РАБОТНА ГРУПА ПО ЧЛ. 29

От 24 до 25 юни в Брюксел, Белгия се проведе редовната среща на Работната група по чл.29. Присъстваха представители на компетентните органи по защита на данните от държавите-членки на Европейския съюз. От българска страна участваха Красимир Димитров, Мария Матева - членове на КЗЛД и Десислава Борисова - специалист.

На срещата бяха обсъдени редица важни проблеми като обединяването на усилията за защитата на данните на децата в социалните мрежи. Обсъдени бяха споразуменията с Корея, Австралия, САЩ и др. по въпросите свързани с изискваните данни на пътниците между тези държави и Европейския съюз. Не бе подминат и въпросът за промените в e-Privacy Директивата, като бе обсъдена възможността за евентуални допълнителни промени. Групата ще изготви свое становище, което ще бъде предложено на Европейската комисия.

Взето бе решение от януари 2009 г. да започне обсъждане за промени в Директива 95/46/ЕО за защита на данните. Като следствие от взетото решение от 04.04.2008 г. по отношение на търсачките в Internet бе предложено да се обсъдят вече проведените срещи с Google, както и да се инициират нови такива.

От всички държави-членки се подготвя 11 доклад за 2007 г. за напредъка в областта на защитата на данните.

Темите в броя

ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ КЪМ ШЕНГЕН

През месец април 2008 г. във връзка с Решение № 155 на Министерския съвет от 17.03.2008 г. Председателят на КЗЛД г-жа Венета Шопова определи работна група, със задача да участва в изготвянето на Националния план за действие за пълното прилагане на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген и за премахването на контрола по вътрешните граници и всички произтичащи от него действия в рамките на целевата група „Защита на личните данни". Съвместно с представители на дирекция „Координация и информационно-аналитична дейност" на МВР и на Агенция „Митници" тази група трябва да подготви предложение за първоначални мерки по Националния план за действие – необходимост от законодателно промени, създаване и промяна на подзаконови нормативни актове, административен капацитет, финансова обезпеченост.

Подготвено бе становище до МВР по отношение Раздел VIII от Националния план. В становището са предложени някои юридически уточнения относно отпаднали и действащи директиви на Европейската общност, свързани с личните данни. Предложено бе да бъде включена Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 07.05.2002 г. относно общата регулаторна структура за електронни комуникационни мрежи и услуги, тъй като тази директива се явява рамкова и тълкуването, както и прилагането на директивите от Рамка 2002 в електронния сектор се извършва в съответствие с текстовете на Директива 95/46/ЕО. Друга съществена част от становището бе да се включи Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, издадена от Министерството на външните работи, ратифицирана със закон, ратифицирана от НС на 31.07.1992 г. - ДВ, бр. 66 от 1992 г., в сила от 7.09.1992 г.) като международен акт от основно значение за защита правата на физическите лица и по-конкретно правото на зачитане на личния живот. Изтъкната бе необходимостта да се включи Закона за електронните съобщения, с който се въвежда Директива 2002/58/ЕО относно обработката на личните данни и защитата на личния живот в електронния комуникационен сектор и в определена степен регулира защитата на личната информация при осъществяване на електронни съобщения.

Българска граница

Темите в броя

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Относно защитата на личните данни при въвеждането на информационна система за вътрешния пазар (IMI)

Решението определя функциите, правата и задълженията на участниците и потребителите на информационната система за вътрешния пазар (IMI) относно изискванията за защита на данните. Според решението компетентните органи на държавите-членки обменят и обработват личните данни единствено за целите, определени в съответните актове на Общността, въз основа на които се обменя информация. Заявките за информация, които компетентните органи на една държава-членка отправят към друга държава-членка, както и съответните отговори, се основават на многоезични въпроси и полета с данни, съставени за целите на IMI от Комисията в сътрудничество с държавите-членки.

Контролиращите органи гарантират, че субектът на данните може ефикасно да упражнява правата си за информация, достъп, коригиране и възражение съгласно приложимото законодателство за защита на данните. Участниците в IMI представят декларация за конфиденциалност.

Всички лични данни, свързани със субектите на данните при обмена на информация, разменена между компетентните органи и обработена в IMI, се изтриват шест месеца след официалното приключване на обмена на информация, освен ако изтриването им преди този период не е било изрично поискано пред Комисията от компетентен орган. Когато е отправено такова заявление, Комисията има на разположение 10 работни дни съгласно споразумение с другия компетентен орган.

Личните данни, свързани с потребителите на IMI се съхраняват дотогава, докато тези лица продължават да са потребители на IMI, и се изтриват от компетентен орган, след като те престанат да са потребители. Тези лични данни включват пълното име, служебен електронен адрес, служебен телефон и номер на факс на потребителите на IMI.

В решението на Комисията са конкретизирани функциите и отговорностите, свързани с IMI на участниците, потребителите, националните координатори и компетентните органи. Подробно е описана ролята на потребителите на IMI както и правата на достъп.

Комисията гарантира съществуването и поддържането на информационната инфраструктура, необходима за функционирането на IMI. Тя осигурява многоезична система, работеща на всички официални езици на Общността, както и централна служба, която да подпомага държавите-членки при използването на IMI. Обявява публично набора от въпроси и полетата с данни. Комисията може да участва в обмяната на информация с държавите-членки единствено в специфични случаи, в които законодателен акт на Общността го позволява.

Темите в броя

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ

В своя реч на Деветата конференция по защита на данните, проведена в Берлин на 06.05.2008 г. европейският надзорен орган по защита на данните, г-н Питър Хъстингс очерта стратегическите предизвикателства пред защитата на данните в Европа. Г-н Хъстингс заяви, че живеем в общество, където персоналните данни се обработват с нарастваща интензивност и всеки ден се увеличава ролята на информационните технологии. В тази връзка все по-голямо значение придобива на защитата на личните данни. Затова е необходимо тази защита да е ефективна на практика. Напоследък Европейската Комисия публикува резултатите от 2 изследвания сред европейските граждани и организации за мнението им за защитата на данните. Изследването показа, че 64% от европейците са загрижени за защитата на личните им данни. За Австрия и Германия този процент е 86%.

Сега се изправяме пред важните последствия в случай, че Лисабонския договор бъде ратифициран

Питър Хъстингс

от всички страни членки и влезе в сила от януари 2009 г. Член 6 от Договора на ЕС ще доведе до по-добра защита на фундаменталните права и свободи в ЕС. Европейската харта за фундаменталните права ще бъде свързващо звено за страните членки при имплементирането на общия закон на ЕС. Членове 7 и 8 от Хартата осигуряват правата, свързани с личния живот и правото на защита на личните данни. Член 16 от Договора също дава генералната правна основа, на която да стъпят правилата за защита на данните в ЕС.

В тази светлина пред защитата на данните, се очертават най-малко пет стратегически предизвикателства:

1. Бъдещето на Директива 95/46/ЕС за защита на данните с избор между ревизия и по-добро имплементиране и при всички случаи как да се уверим, че защитата на данните продължава да бъде ефективна.
2. Как ще взаимодейства защитата на данните с развитието на технологиите.
3. Как да се осигури по-глобална защита на личното пространство и персоналните данни.
4. Как да се осигури адекватна защита на личните данни в контекста на законовите инициативи и взаимодействието между полицията и съдебните органи в криминалната материя („трети стълб" на ЕС).
5. Как да се направи възможно най-доброто използване на новите клаузи от Лисабонския договор.

Европейската Комисия направи първата оценка на Директива 95/46/ES преди няколко години. През 2003 г. заключи, че е твърде рано за внасяне на поправки и че ударението трябва да падне на по-доброто прилагане на Директивата. Тогава беше създадена Работна програма за 2003-2004 г., с която започнаха двустранни дискусии между страните членки за фиксиране на определени несъответствия в националното законодателство и редица специфични проблеми като необходимостта да се наблегне повече на изпълнението, да се опростят процедурите по информационните обекти, да се организира международния трансфер на данни и да се насърчи използването на технологии, осигуряващи личната неприкосновеност (Privacy Enhancing Technologies- PET). Преди около година Европейската Комисия публикува извода, че се е подобрило прилагането на Директивата, но все още в някои страни членки има проблеми. Като цяло, Директивата е постигнала своята цел и е все още подходяща. Отново беше взета позицията, че не е необходима ревизия и фокусът продължава да бъде в по-доброто приложение. Комисията също подчерта възможността за интерпретативност на някои членове на Директивата.

Според г-н Хъстингс също не е необходима ревизия, а по-добро приложение. Едновременно с това той заявява, че някои промени са неизбежни, тъй като контекста на Директивата (социален и технологичен) е динамичен и промяната е необходима, за да се гарантира, че ефективната защита продължава. Затова е важно да се насрочи ясна дата за преглед на състоянието и да се започне планиране. Ако трябва да се интерпретират ключови понятия, би могло да се получи така, че това да рефлектира върху концепцията за персонални данни. Според него е необходимо, както от независими позиции, така и от позицията на овластените надзорни органи да се изяснят понятията „несъвместими цели", „недвусмислено даване на съгласие" и „законни интереси".

Взаимодействието с новите технологии напоследък е свързано с три различни неща:

1. Използването на RFID технологиите (технологии за радиочестотни идентификации). Това би могло да има голямо въздействие върху правата на потребителите, ако не се прилага с необходимите ограничения и предпазни мерки.

2. Ревизията на Директива 2002/58/ЕС, наричана още e-Privacy Directive. Най-важното тук е задължителното отбелязване на пробивите в сигурността.

3. Търсачките. Закона за защита на данните на ЕС е възможно да се прилага към всяка търсачка, дори тези които са базирани извън ЕС. Това ще доведе до по-стриктни ограничения за задържане на данните на потребителите.

Напоследък голямо внимание се обръща на трансатлантическото опазване на личната непри-

косновеност. В някои случаи след дълги дискусии беше намерено приемливо решение, но в други резултатът беше по-малко задоволителен.

Има нарастваща необходимост от глобална защита на личното пространство и личните данни. Необходими са глобални стандарти. Ще бъде трудно да се формализират международните практики, въпреки че определени стандарти вече са разработени.

Интересна алтернатива би била да се работи с използването на задължителни корпоративни правила и подобни механизми. Идеята е основните участници да са отговорни, независими от ръководствата си, без значение дали са национални или общоевропейски.

Предизвикателство е да се осигури адекватна защита на личните данни в криминалната материя, при взаимодействието между полицията и правораздаващите органи (често наричано „трети стълб" на ЕС). Добър е принципът за „наличност на информацията", но не е задоволително хармонизирането на различните национални закони.

В резюме г-н Хъстингс заяви, че според него няма нужда от ревизия на принципите, а от по-гъвкавото им прилагане. Когато е необходимо ще има по-нататъшни дискусии и органите по защита на данните ще имат възможността да поставят своите приоритети. По-широко разбиране за лична неприкосновеност и по-голяма ефективност от страна на новите технологии и ще бъдат съществен елемент за постигането на целта

Темите в броя

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ В ЕС

Как да се постигне правилния баланс между мобилност, сигурност и конфиденциалност?

Като част от своите усилия в борбата срещу тероризма и организираната престъпност, правителствата в ЕС събират и съхраняват все повече данни. Програмата от Хага призова за засилен обмен на данни между правоприлагащите органи на държавите-членки в съответствие с принципа на достъпност.

На конференцията, организирана от Академията по европейско право (ERA) в сътрудничество с Европейския надзорен орган по защита на данните на 26-27 май 2008 г. в Трир бяха обсъдени съответното законодателство и основните предизвикателства пред защитата на данните. Присъстваха над 100 участници от 23 държави – служители от министерствата на отбраната, юристи, специализирани в правото на личен живот, служители от органите за защита на данните, представители на неправителствени организации и сдружения в областта на гражданските права и свободи.

Конференцията бе открита от Питър Хъстингс – европейски надзорник по защита на данните. В речта си г-н Хъстингс призова за постигане на правилен баланс между мобилност, сигурност и конфиденциалност, като подчерта, че "промяната на един ъгъл на този триъгълник ще доведе до промяна и на другите". Той изрази задоволството си от възможността за обмяна на опит с присъстващите юристи, тъй като много от тях са представители на националните надзорни органи за защита на данните.

В основата на дебата беше въпросът какъв ще е най-подходящия правен режим на ЕС в бъдеще за защитата на данни в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Тази област, засегната все още в момента като "трети стълб" на Европейския съюз, е изрично изключена от Директивата за защита на данните (95/46 / ЕО), основен правен инструмент за установяване на правото на защита на данните в ЕС.

Някои от изказващите се засегнаха такива теми като трансграничния обмен на данни между държавите-членки, увеличаване на задълженията на частните субекти, като телекомуникационните компании и авиокомпаниите, да представят данните на клиентите си на правоохранителните органи, и подчертаха, че всичко това води до необходимостта от създаване на по-свързан европейски режим за информационна защита.

В своето изказване Евелин Броуер, асистент преподавател в университета в Утрехт, изказа мнението си относно европейските правни инструменти, които задължават частните компании да правят информацията достъпна. В речта си тя разгледа липсата на хармонизация в основните дефиниции и критерии в някои директиви и рамкови решения на Евросъюза. Тя разгледа основни въпроси, касаещи защитата на информацията при обработката на данни на пътници, както и възможността националните съдилища да отменят някои изисквания на основните правни норми. В речта си тя цитира някои случаи от немското законодателство, което суспендира частично прилагането на Директивата на ЕС за съхраняване на данните и заяви, че това би могло да се разглежда като „сигнал, че вследствие на структурни недостатъци в инструментите на ЕС, при прилагането им на национално ниво съществува риска от анулирането им от националните съдилища или контролни органи. Това следва да насърчи както ЕС, така и националните законодатели да се въздържат от диспропорционални и неефективни мерки," заключи тя.

Пол де Херт, професор в Свободния университет в Брюксел и в Тилбург университет, изрази становище, че въпреки че разпоредбите, свързани с правото на защита на данните в третия стълб съществуват, те са ограничени по обхват, както и техния ефект не може да бъде сравнен с далеч по-важната по сила Директива за защита на данните. Като примери той посочи специфичните разпоредби за обработка на данните, включени в Конвенцията за създаване на Европейската полицейска служба Европол, както и в договора от Прюм за засилено трансгранично полицейско сътрудничество. Докато първата предоставя широк кръг от права на достъп до бази данни (файлове с ДНК анализи, пръстови отпечатъци бази данни и данни за регистрация на превозните средства) на страните-участнички, то договорът от Прюм не предвижда независим надзор на защита на данните," подчерта той. Основавайки се на Предложението на Съвета за рамково решение относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, де Херт подчерта ограничения обхват на правните инструменти, тъй като понастоящем обсъжданият текст е бил намален до по - малък обмен на лични данни. Тези ограничения могат частично да се обяснят с необходимостта от единодушно гласуване в Съвета, което в момента все още се изисква за законодателството в областта на полицейското и съдебното сътрудничество.

Представителя на ЕНОЗД Алфонсо Скирокко изтъкна, че се очаква въпросните недостатъци на европейското законодателство в областта на защитата на личните данни да бъдат отстранени от подобренията в Лисабонския договор.

Темите в броя

ПЛАТФОРМА ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ ДАННИ ЗА ЦЕЛИТЕ НА РАЗСЛЕДВАНЕТО, РАЗКРИВАНЕТО И СЪДЕБНОТО ПРЕСЛЕДВАНЕ

Основната цел на Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и Съвета е да хармонизира разпоредбите на държавите-членки, свързани със задълженията на доставчиците на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи по отношение на запазването на някои данни, които са създадени или обработени от тях, за да се гарантира, че данните са достъпни за разследването, разкриването и съдебното преследване на тежки престъпления. Факт е, че технологиите, свързани с електронните съобщения, се променят бързо, което от своя страна изисква развитие в законовите изисквания на компетентните органи.

Отчитайки изискванията на Директивата и обективната реалност от развитието на технологиите Европейската комисия взе решение да се създаде група, съставена от правоприлагащи органи на държавите-членки, асоциации на електронната съобщителна
индустрия, представители на Европейския парламент и на органи за защита на данните, включително и на Европейския надзорен орган за защита на данните. Експертната група ще носи името „Платформа за запазване на електронни данни за целите на разследването, разкриването и съдеб-

ното преследване на тежки престъпления“. Тя е към Европейската комисия, следи прилагането на директивата и подпомага експертно ЕК по въпросите на запазването на данни.

Основните задачи на експертната група са:

- Да осигури форум за диалог и обмен на опит и най-добри практики в областта между експерти от органите, изпращащи свои представители в групата, и по-специално между компетентните органи на държавите-членки и представители на електронната съобщителна индустрия по въпроси, свързани със запазването на лични данни от страна на доставчиците на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи, за да се гарантира, че данните са достъпни за разследването, разкриването и съдебното преследване на тежки престъпления
- Да насърчи и улесни изработването на общи насоки за прилагането на директивата.
- Да предостави възможност за обмен на информация относно развитието на технологии, които имат отношение към директивата, разходите, свързани с прилагането й, и нейната ефективност.
- Да подпомогне Комисията при определянето и формулирането на трудности, възникнали в държавите-членки при техническото и практическото прилагане на директивата, по-специално по отношение на електронната поща по Интернет и данните от интернет телефония.
- Да подпомогне Комисията при изработването на оценка за прилагането на Директивата за запазване на данни и нейното отражение върху икономическите оператори и потребителите.

Експертната група се състои от най-много 25 члена, съответно от:

- Правоприлагащи органи на държавите-членки (до 10 члена);
- Членове на Европейския парламент (до 2 члена);
- Асоциации на електронната съобщителна индустрия (до 8 члена);
- Представители на органи за защита на данните (до 4 члена);
- Европейския надзорен орган за защита на данните (1 член).

Членовете от правоприлагащите органи на страните-членки и членовете на Европейския парламент, се номинират и назначават от Генерална дирекция „Правосъдие, свобода и сигурност“ по предложение съответно на държавите- членки, от които е поискано това, и на Европейския парламент. Тези членове се назначават в лично качество и могат да номинират експерти, които да ги представляват на срещи на експертната група. Останалите членовете се назначават от Генерална дирекция „Правосъдие, свобода и сигурност“ след покана, отправена от нейна страна, за членство в експертната група. Заинтересованите асоциации и структури имат право да номинират експерти, които да ги представляват на срещи на експертната група. Членовете на експертната група, назначени в лично качество, остават на заеманата длъжност, докато не бъдат заместени или до изтичане на техния мандат, който е пет години с възможност за подновяване. Групата и нейните подгрупи обикновено заседават в помещенията на Комисията в съответствие с определени от нея процедури и график. В заседанията могат да участват и други служители на Комисията, проявяващи интерес към разискванията. Групата приема свой процедурен правилник на основата на стандартния процедурен правилник, приет от Комисията. За участие в работата на групата могат да се канят и външни експерти или наблюдатели, които притежават специфична компетентност по въпрос от дневния ред, както и официални представители на държавите-членки, страните кандидатки или трети държави, както и на международни, междуправителствени и неправителствени организации.

Комисията може да публикува резюмета, заключения, частични заключения или работни документи на групата на оригиналния език на съответните документи.

Решението влиза в сила в деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз - 23.04.2008 г. То се прилага до 31.12.2012 г., като Комисията може да вземе решение относно евентуалното му удължаване преди тази дата.

Темите в броя

ТЪРСАЧКИТЕ И ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Работната група по Член 29 на 04.04.2008 г. публикува доклада си за състоянието на защитата на личните данни при търсене в мрежата. Търсенето е дефинирано - като услуга, подпомагаща потребителите да намерят определена информация в мрежата. В контекста на Директивата за електронната търговия това е вид услуга на информационното общество.

Докладът засяга големи компании като *Майкрософт* и *Гугъл*, които следва да съобразят дейността си и с общностното законодателство за защита на личните данни. Медиите акцентират върху препоръките в доклада, напр. събраните данни да се заличават след определен срок (6 месеца).

Членовете на Работната група анализираха внимателно цялостната същност на Интернета, неговите функции и приложение и достигнаха до извода, че е необходимо да се направи баланс между свободната природа на глобалната мрежа и защитата на интернет потребителите. В този контекст те откриват две различни първостепенни роли на доставчиците на интернет търсачки. Тяхната първа роля е на администратори на потребителска информация (като IP-адреси, които те събират от потребителите и тяхната индивидуална история за търсене), а втората – на доставчици на информация. Докато в първия случай те отговарят на изискванията поставени от Директивата за защита на данните, то във втория те стават директно отговорни за обработката на лични данни и попадат изцяло под отговорността на европейските закони за информационна защита.

В доклада се казва, че не се разбира на какво основание търсачките продължително задържат обработваната информация. Документът прокарва мнението, че след шестмесечно задържане трябва да бъдат изтривани данните, събрани от потребители относно термини, използвани при търсене, и дали се кликва върху някои от получените резултати. Така ще се защитят по-добре личните права на потребителите и ще се избегне евентуалната злоупотреба с тази информация.

Докладът обвинява търсачките и в това, че не обясняват достатъчно ясно защо се нуждаят от събираната и обработвана информация.

По своята същност доставчиците на търсачки са администратори на лични данни по смисъла на чл.4 от Директивата, както в глобален мащаб, така и на територията на всяка държава.

След всички обстойни разглеждания на проблема, членовете на Работната група по Чл.29 направиха следните изводи:

- Директивата за защита на данните (95/46/ЕО) до голяма степен важи за обработката на лични данни от търсачките дори когато те са базирани извън територията на ЕИО.
- Директивата за задържане на информация (2006/24ЕО) не се прилага за интернет търсачките.
- Търсачките, базирани извън територията на Евросъюза са длъжни да информират потребителите за условията на Директива 65/46/ЕО, на които трябва да отговарят.
- Търсачките могат да обработват лични данни само за законни цели и само в необходимото количество информация.
- Доставчиците на търсачки трябва да изтрият по необратим и ефективен начин информацията, която вече не е необходима.
- Периодът на задържане на информация трябва да бъде минимизиран и съразмерен. Този период не е необходимо да бъде по-дълъг от 6 месеца.
- Търсачките неизбежно събират лични данни за своите потребители, но не е необходимо да се събира допълнителна лична информация от индивидуалните потребители, за да не е възможно да се предоставят резултатите за търсене и реклами.
- Ако доставчиците използват cookies (малки файлове, които могат да се използват, за да се проследи движението на потребителите от един сайт към друг), срокът на съхранение на информацията трябва да бъде минимален, след което данните трябва да бъдат безвъзвратно заличени.
- Търсачките трябва ясно и точно да обяснят на потребителите на техните услуги каква информация и с каква цел събират.
- За използване на каквато и да е лична информация е необходимо изричното съгласие на потребителя, за когото се отнася тя.

Според експертите компаниите трябва да променят начина, по който събират и анализират информация, която може да бъде използвана за съставяне на профил на потребителските навици. Мнението на работната група дойде няколко месеца, след като *Гугъл, Майкрософт* и други водещи търсачки обявиха по-строги мерки за защита на личните данни. *Гугъл* например намали времето, в което се пазят cookies на две години.

По принцип, компаниите за уеб търсене разглеждат IP адресите като анонимна информация, тъй като не е задължително те да бъдат свързани с персонална информация за потребителите. Въпреки всичко обаче, тези уеб адреси могат да разкрият местоположението на даден човек или Интернет доставчик, от когото една компания или държавна агенция може да стигне до собственика на даден компютър.

Комисията за защита на личните данни на Република България е представена в Работната група по чл.29 от г-н Красимир Димитров и г-жа Мария Матева.

ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ И EUROJUST

По инициатива на 14 държави (Кралство Белгия, Чешката Република, Република Естония, Кралство Испания, Френската Република, Италианската Република, Великото княжество на Люксембург, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската Република, Република Словения, Словашка Република и Кралство Швеция) Съвета на Европа предприе инициатива за засилване на Eurojust и изменение на Решение 2002/187/ПВР.

Eurojust (Евроюст) е орган на Европейския съюз, основан през 2002 г. с цел да се повиши ефективността на компетентните органи в държавите-членки, които се занимават с трансграничната и организирана престъпност. Евроюст е специализирано звено, съставено от прокурори, магистрати или полицейски служители с еквивалентна компетентност.

На 25 април 2008 г., Европейския надзорен орган за защита на данните прие становище по инициативата. Тя има за цел допълнително подобряване на оперативната ефективност на Eurojust. ЕНОЗД не бе помолен за съвети по тази инициатива, въпреки че значителна част от нея, се занимава с условията за обработване на лични данни от Eurojust. Становището бе издадено по собствена инициатива.

В своето становище, ЕНОЗД подчертава, че разбира необходимостта от подобряване на правната рамка на Eurojust. Въпреки това, изразява съжаление, че инициативата не е била придружена от оценка на въздействието, заедно с анализ на недостатъците на съществуващите правила и очакваната ефективност на новите разпоредби. Освен това в него се привеждат различни аргументи в полза на изчакване за влизане в сила на Договора от Лисабон. Други въпроси, разгледани в становището са разпоредбите относно защитата на данните, в отношенията с трети страни, както и надзора при обработката им.

Според ЕНОЗД инициативата не би трябвала да бъде придружена само от обяснителен меморандум, а също така и от оценка на въздействието, които са двата необходими елемента за повишаване на прозрачността и като цяло качеството на законодателния процес. Тези документи биха могли да дадат оправдание за неотложността на коригирането на Решение 2002/187/ПВР.

Като част от европейските структури ЕНОЗД разбира необходимостта от поправките, но също така и забелязва, че направените корекции водят до разширяване на възможностите за обработка на лични данни, което от своя страна крие допълнителни рискове за защитата на данните, тъй като в дейността си Eurojust работи с много и различни информационни системи и различни конституционни изисквания. Поради тази причина новите правила трябва да бъдат установени на базата на анализ на недостатъците на сега действащите норми и ефективността на новите условия.

В становището се констатира, че влизането в сила на договора от Лисабон ще предизвика

допълнително още четири спорни точки:

- Допускането на пълното включване на задачите, които са споменати в чл.85 ДФС (Договора от Лисабон);
- Признаването на ролята на Европейския парламент, като съзаконодател и посредник в оценяването на дейностите на Eurojust;
- Предоставянето на националните съдилища в държавите-членки на контрола за реализация на новите промени на Решение 2002/187/ПВР. Различното законодателство в отделните страни ще попречи на новите изменения да носят полза.
- Отмяната на стълбовата структура би могло да засегне приложимостта на Регламент 45/2001 към Eurojust.

ЕНОЗД се противопоставя на обмяната на данни между Eurojust и Световната митническа организация. Що се отнася до отношенията с Europol, би трябвало да продължи действието на сегашните договорености, при условие, че структурните връзки между двата органа са достатъчно силни да осигурят сътрудничество и да се избегне двойната работа. По въпроса за сътрудничеството с власти на трети страни, ЕНОЗД счита за препоръчително да се използува действащата модификация на Решението на Съвета , която обхваща обмяната на данни с трети страни и процедурата за оценка на адекватността на защитата на данните в тях.

Темите в броя

КОМПЮТЪРИЗИРАНИТЕ СИСТЕМИ ЗА РЕЗЕРВАЦИЯ И ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Предложението за Регламент за Кодекса за поведение за компютъризирани системи за резервация бе изпратено от Комисията на ЕС до Европейския надзорен орган за защита на данните /ЕНОЗД/ за консултация, съгласно Чл.28(2) на Регламент 45/2001/ЕО. То засяга обработката на данни на пасажери от компютъризирани системи за резервация (КСР) и е пряко свързано с другите схеми за събиране и използване на данни на пасажери, в рамките на ЕО или в отношенията с трети страни. Целта на предложението е да се обнови Кодекса за поведение за компютъризирани системи за резервация, приет 1989 с Регламент 2299/89.

На 11 април 2008 г., ЕНОЗД излезе със становище по предложението за Регламент относно Кодекс за поведение за компютъризираните системи за резервация (КСР). Всеобщо е становището, че Кодексът трябва да бъде опростен с цел да се засили конкуренцията - като същевременно се запазят основните правила, както и осигуряването на неутрална информация за потребителите.

Основният фокус на промените не е защитата на лични данни. Обаче, като се има предвид, че КСР наистина преработват огромно количество лични данни, е разработена специална глава за защита на информацията с оглед допълването на разпоредбите на Директива 95/46 / ЕО, която продължава да се прилага като един основен закон.

ЕНОЗД приветства включването на тези принципи в предложението. Той подчертава, че тази разпоредба все пак би могла да бъде полезно допълнена от допълнителни гаранции в три точки:

- осигуряване на пълно информирано съгласие на субекта на данните за обработване

на чувствителни данни;
- предвиждане на мерки за сигурност, като се вземат предвид различните услуги, предлагани от КСР;
- защита на пазарната информация, отнасяща се до достъпа на лица от трети страни.

Във връзка с областта на приложение на предложението, критериите, които го правят приложимо към КСР установени в трети страни, пораждат въпроса за неговото практическо използване, по начин свързан с прилагането на основни закони (например Директива 95/46/ЕО).

За да се осигури ефективното осъществяване на предложението, ЕНОЗД смята, че има нужда от ясно и изчерпателно становище за проблемите на всички КСР, вземайки под внимание сложността на изчислителната мрежа и условията на достъп до данните от трети страни.

Важно е да не се пренебрегва факта, че КСР работят в глобален мащаб, обработват огромно количество лични данни (някои, от които чувствителни), които се обработват в рамките на глобалната мрежа, практически достъпна за трети държавни органи.

ЕНОЗД смята, че е решаващо ефективното спазване на предложението да се осигурява от компетентните органи за изпълнение (т.е. Комисията), както е предвидено в предложението, но също така и от органите за защита на данните.

Темите в броя

БИОМЕТРИЧНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ В ПАСПОРТИТЕ

На 26.03.2008 г., ЕНОЗД прие становище относно предложението на Европейската комисия, насочено към ревизиране на Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета, което определя минималните стандарти за елементите на защита в паспортите и пътните документи.

Като взема предвид Договора за създаване на Европейския съюз и по-специално неговия чл.286, чл.8 на Европейската харта за правата на човека, Директива 95/46 ЕО и Регламент 45/2001, които касаят обработването на личните данни от различните институции и свободното движение на информацията, Европейския надзорен орган по защита на данните поддържа следното мнение:

- Предложените поправки в съществуващите правила на стандартите за сигурност на отличителните черти и биометрични данни в паспортите и документи за пътуване, издавани от страните-членки на Евросъюза, увеличават проблемите. Това е било изразявано в предишни мнения, въпреки че ЕНОЗД приветства решението на Комисията за опростяване на процедурите.
- ЕНОЗД приветства въвеждането на освобождаване, основано на възраста на индивида, както и способността му да даде пръстови отпечатъци.
- ЕНОЗД смята, че все още системите за вземане на пръстови отпечатъци не са достатъчно добре развити, за да отговорят адекватно на проблемите, произтичащи от вземането на такива на деца и възрастни хора.
- Възрастовата граница за децата трябва да бъде дефинирана много прецизно, като внимателно се прецени какви са възможностите на технологиите, обработващи данните.
- Необходимо е внимателно да се прецени каква трябва да бъде възрастовата граница за по-възрастните индивиди, както и хората с проблеми, които не са способни да дават пръстови отпечатъци, достатъчно ясни за кодиране и последващо декодиране, без да се нарушават техните лични права.

Според Европейския надзорен орган по защита на данните за лицата, които не са в състояние да предоставят биометрични идентификатори, трябва да бъдат въведени други заместващи процедури.

ЕНОЗД дава следните препоръки:

- Пръстови отпечатъци от деца: при предложената възрастова граница от шест години, пръстовият отпечатък да се приема за временен и да се актуализира на три години до достигането на възрастта, приета от сега действащата международна практика - 14 го-

дини.

- Пръстови отпечатъци от възрастни: възрастова граница от 79 години, след която не е задължително даването на пръстови отпечатъци.
- Принцип „едно лице - един паспорт”: този принцип следва да се прилага само по отношение на децата по-големи от съответната възрастова граница (6- години).
- Избор на документи: допълнителни мерки трябва да бъдат предложени за хармонизиране на издаването и използването на документите в държавите-членки.

ЕНОЗД припомня, че изключенията не трябва да се шаблонизират или да дискриминират хората, които ще бъдат освободени, поради възрастта си.

Освен това в хода на проведените дискусии, относно промяната на изискванията за новите лични документи, ЕНОЗД изрази становище и по въпроса за голямото разнообразие от национални закони за лични документи, както и за биометричните данни в тях. Проблем е и голямото разнообразие от технологии за осъществяване на кодирането и декодирането на данните, което изисква прилагането на допълнителни мерки за съгласуване на процедурата по издаване на новите лични документи. Също така Европейската комисия трябва да предложи допълнителни мерки за хармонизация на данните и децентрализирано място за съхранение на информацията с биометричните данни, събрана за паспортите на страните-членки.

В заключение Европейския надзорник изтъква, че е необходимо да се разработи единна процедура по издаване на лични документи в страните-членки с единни цени, която да се осъществи съвместно с правителствата на всички държави от Еврозоната.

Темите в броя

БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

Факт е, че най-тежката и продължителна война водена от човечеството е войната по пътищата. Ежеминутно в света стотици хора стават жертва на пътнотранспортни произшествия. За да хармонизират законодателството на държавите-членки по въпросите на пътната безопасност Европейският парламент и Съвета излязоха с предложение за директива за подпомагане на трансграничния контрол върху безопасността по пътищата. На 8 май 2008 г., ЕНОЗД излезе със становище относно това предложение.

Предложението има за цел да намали смъртните случаи, телесни повреди и материални щети, произтичащи от пътно-транспортните произшествия. В този контекст, в предложението е заложена идеята да се създаде система за улесняване на трансграничното налагане на санкции на водачи на моторни превозни средства, които извършват нарушения в държава-членка, различна от държавата, в която е регистрирано МПС-то. Целта на тази система е да се гарантира, че всяко нарушение се санкционира независимо от мястото на извършване в Европейския съюз и независимо от мястото на регистрация на съответното моторното превозно средство.

За да способства за по-ефективно и недискриминационно отношение към нарушителите на пътните правила, предложението предвижда създаването на система за трансграничен обмен на информация между държавите-членки. ЕНОЗД смята, че предложението се обосновава достатъчно за създаването на система за трансграничен обмен на информация и гарантира, че данните, които се събират и прехвърлят се защитават адекватно. Също така изказва одобрението си за тази част, която предвижда достъп на всяко засегнато лице до обработваните за него лични данни без това да засяга процедурните изисквания за обжалване и обезщетение на съответната държава.

Анализирайки внимателно направеното предложение и основните закони, защитаващи личните данни, ЕНОЗД прави следните препоръки:

- Относно начина на уведомяване, т.е. начина, по който субекта ще бъде информиран, че има специфични права на достъп до личните си данни и че възможността за коригирането им зависи от формата на уведомлението за нарушение. В така заложената

процедура за уведомяване този процес не е достатъчно изяснен.

- ЕНОЗД отбелязва, че предложението е предвидено за прилагане при вече съществуващата инфраструктура за обмен на информация. Той не се противопоставя на това, но настоява, че това не бива да води до смесване с други бази данни. ЕНОЗД е напълно съгласен с предложеното ограничение на възможностите за използване на данните за извършеното нарушение от останалите държави-членки, освен тази, на чиято територия е извършено нарушението

В края на становището си ЕНОЗД декларира, че е на разположение за по-нататъшни консултации по общите правила на Комисията относно бъдещите технически процедури за електронната размяна на информацията между държавите членки, и по-специално във връзка с аспектите за сигурност на тези правила.

Темите в броя

ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ В ПЪТНИЧЕСКИТЕ ДОСИЕТА

Проектът за предложение за рамково решение на Съвета относно използване на данни от досиетата на пътниците за целите на правоприлагането бе изпратен от Комисията на ЕС до ЕНОЗД за консултация в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001. То се отнася до обработката на регистрационните данни на пътниците (РДП/PNR) в рамките на ЕС и е тясно свързано с други схеми за събиране и използване на данни на пътници, по-конкретно със споразумението между ЕС и САЩ от юли 2007 г. Тези схеми представляват особен интерес за ЕНОЗД, който вече имаше възможността да изпрати някои предварителни бележки по въпросника на Комисията относно планираната система на ЕС за регистрационни данни за пътниците (EU PNR system), изпратен през декември 2006 г. до съответните заинтересовани страни.

Според ЕНОЗД, настоящото становище следва да бъде споменато в преамбюла на рамковото решение.

Предложението има за цел да хармонизира разпоредбите на държавите-членки относно задълженията на въздушните превозвачи, извършващи полети от или до територията на най-малко една държава-членка, да предават регистрационните данни на пътниците на компетентните органи за целите на предотвратяването и борбата срещу терористичните престъпления и организираната престъпност. То включва следните основни елементи:

- Предвижда въздушните превозвачи да предоставят регистрационните данни на пътниците на компетентните органи на държавите-членки за целите на предотвратяването и борбата срещу терористичните престъпления и организираната престъпност;
- Предвижда създаване на Звено за сведения за пътниците (ЗСП/PIU) във всяка държава-членка, което да отговаря за събиране на регистрационните данни на пътниците от въздушните превозвачи (или посочените посредници) и за извършване на оценка на рисковите пътници.
- Подложената на такава оценка информация ще бъде предавана на компетентните органи във всяка държава-членка. Такава информация ще бъде обменяна с други държави-членки, за всеки отделен случай, и за целите, посочени по-горе. Предоставянето ѝ на държави извън Европейския съюз подлежи на допълнителни условия.

ЕНОЗД отбелязва, че Работната група по член 29 и Работната група по полиция и правосъдие представиха съвместно становище по предложението, което той подкрепя. Настоящото становище подчертава и развива редица допълнителни въпроси.

Според ЕНОЗД целта на предложението се описва на две нива — първото ниво се състои от общата цел за борба срещу тероризма и организираната престъпност, докато второто ниво включва средствата и мерките, представляващи част от постигането на тази цел. Докато целта за борба срещу тероризма и организираната престъпност изглежда достатъчно ясна и легитимна, средствата, използвани за постигането на тази цел, подлежат на дискусия.

Въпреки че общата цел за водене на борба срещу тероризма и организираната престъпност сама по себе си е ясна и легитимна, основните елементи на обработката на информацията, чието въвеждане се предвижда, не изглеждат достатъчно ограничени и оправдани. Поради това ЕНОЗД настоятелно приканва законодателя на ЕС ясно да разгледа този въпрос преди приемане на рамковото решение.

Отчита се, че борбата срещу тероризма определено може да бъде легитимно основание за прилагане на изключения от основните права на личен живот и на защита на данните. Същевременно,

за да бъде валидна, необходимостта от навлизане в личния живот трябва да бъде подкрепена от ясни и неоспорими доказателства, а пропорционалността на обработката (т.е. събирането на данни да съответства на целта, за която се събират) трябва да бъде доказана. Това е необходимо още повече в случаи на значително навлизане в личния живот на лицата, както се предвижда в предложението.

В становището си ЕНОЗД настоява, че проверките за необходимост и пропорционалност представляват condicio sine qua non за влизането в сила на настоящото предложение.

Като общ коментар ЕНОЗД отбелязва, че въвеждането на системата на ЕС за регистрационните данни на пътниците става още по-трудно, като се вземе предвид, че органите по правоприлагането имат различни компетентности в зависимост от националното право на държавите-членки, които могат да включват или да не включват компетентности в областта на разузнаването, данъците, имиграцията или полицията. Това обаче е допълнителна причина да се препоръча предложението да бъде прецизирано по отношение на качеството на споменатите участници и гаранциите за контролиране на изпълнението на задачите им. В предложението следва да се включат допълнителни разпоредби, с цел ясно определяне на компетентностите и правните задължения на посредниците, звената за сведения за пътниците и други компетентни органи.

ЕНОЗД изтъква сериозното въздействие на настоящото предложение по отношение на защитата на данни. Той съсредоточава анализа си върху четири основни въпроса, възникващи във връзка с предложението, като подчертава необходимостта към поставените въпроси да се възприеме цялостен подход. При настоящите обстоятелства, предложението не съответства на основни права, и по-специално на член 8 от Хартата на основните права на Съюза, и не следва да бъде приемано.

Като отчита безпрецедентното въздействие на предложението по отношение на основните права, ЕНОЗД препоръчва то да не се приема при режима на настоящата договорна рамка, а да се гарантира, че то ще следва процедурата на съвместно вземане на решения, предвидена в новия договор. Това би укрепило правните основания за предприемане на решителните мерки, предвидени в предложението.

ЕНОЗД обръща внимание на законодателя върху специфични аспекти на предложението, които се нуждаят от повече прецизност или по-добро отчитане на принципа на защита на данните. Такъв е случаят особено по отношение на следните аспекти:

- Следва да се ограничат условията, при които могат да бъдат взимани автоматични решения.
- Следва да бъде намалено количеството на обработваните данни.
- Методът на предаване на данните следва да бъде единствено подаване без допълнителна обработка (push).
- Периодът на запазване на данни се счита за прекомерен и неоправдан.
- Би могло да се уточни ролята на Комитета на държавите-членки, що се отнася до насоките, които той дава за „оценка на риска“.
- Мерките за сигурност следва да включват процедура на „нотификация за нарушаване на сигурността“.
- Прегледът на решението следва да включва ограничителна клауза.
- От предложението следва да става ясно, че то няма никакво въздействие върху инструменти с по-широк обхват, а именно, такива с предмет защита на основни права.

Темите в броя

СЕМИНАР НА КЗЛД И НЕЙНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

От 11 до 14.06.2008 г. в гр. Банско се проведе работен семинар на Комисията за защита на личните данни и нейната администрация. Целта на семинара бе обучение и обсъждане на въпроси, свързани с дейността на Комисията.

Тъй като защитата на лични данни е сред приоритетните дейности в световен мащаб, една от основните теми, които бяха разгледани на семинара бе "Модели за защита на личните данни по света". В нея г-жа Арапкюлиева, началник отдел „Жалби" накратко запозна участниците с моделите за защита на личните данни, прилагани в различни страни, изтъкна техните положителни черти и недостатъци и ги съпостави с българския модел.

Втората основна тема бе "Обучение на служителите от администрацията за работа с е-РАЛД". е-РАЛД се нарича информационната система за регистрация на администратори на лични данни. Обучението се наложи поради предстоящото стартиране на работата със системата онлайн в Internet, което значително ще улесни, както служителите на КЗЛД, така и новорегистриращите се администратори на лични данни и други потребители. Лекцията бе изнесена от г-жа Тотева, старши експерт в отдел „ Регистър на администратори на лични данни". За първи път системата бе проверена за достъп до масивите с информация от отдалечено разстояние.

Г-н Пандурски, държавен експерт в дирекция „Контролна дейност" проведе обучение на тема: „Административно нарушение, административно наказание и административно-наказателно производство". След неговото изложение бяха обсъдени по-интересни казуси от дейността на дирекцията.

Не бе подминат и един от най-нашумелите въпроси, свързани с трудовото законодателство – новата Наредба за здравословни и безопасни условия на труд. Главният юрисконсулт на КЗЛД, г-жа Лалчева запозна служителите от администрацията с промените в Наредбата. Бе избран нов представител в групата по Здравословни и безопасни условия на труд.

Безспорно най-много време бе отделено за обсъждането на добрите и лошите практики в работата на дирекциите. На срещите бяха разгледани и дискутирани проблемите, с които се сблъскват в ежедневната си работа отделните дирекции и взаимодействието между тях.

И тъй като винаги е добре да се съчетава полезното с приятното се организираха спортни мероприятия, като най-атрактивното беше футболната среща между ръководството на Комисията и нейната администрация, завършила с убедителна победа на ръководството.

Темите в броя

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ

От средата на месец април до края на месец юни са извършени 84 проверки на администратори на лични данни. Най-голям е броят на предварителните проверки по чл. 17б от ЗЗЛД, следвани от жалби и сигнали, подени от физически лица за нарушения на техни права по ЗЗЛД.

Извършени проверки на администратори на лични данни:

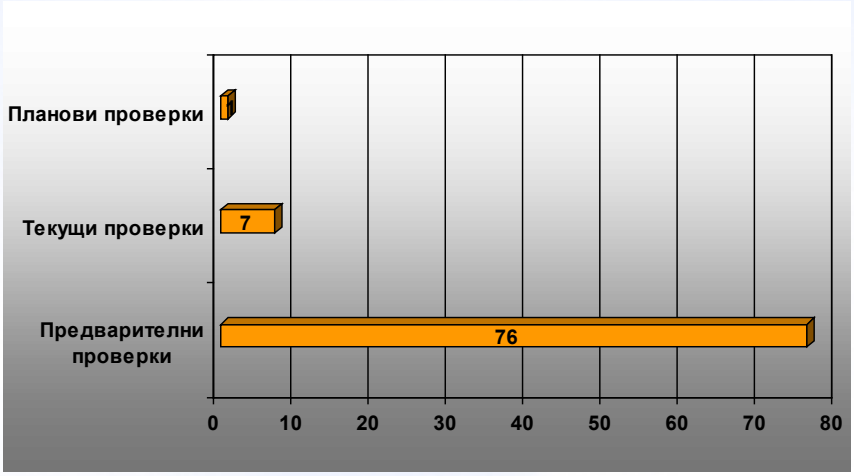

Фиг.1.

Във връзка със специфичните условия, в които се обработват личните данни във всеки сектор, е направено диференцирано разграничение. В изпълнение на контролна дейност на КЗЛД за отчетния период могат да се направят следните констатации за извършените проверки:

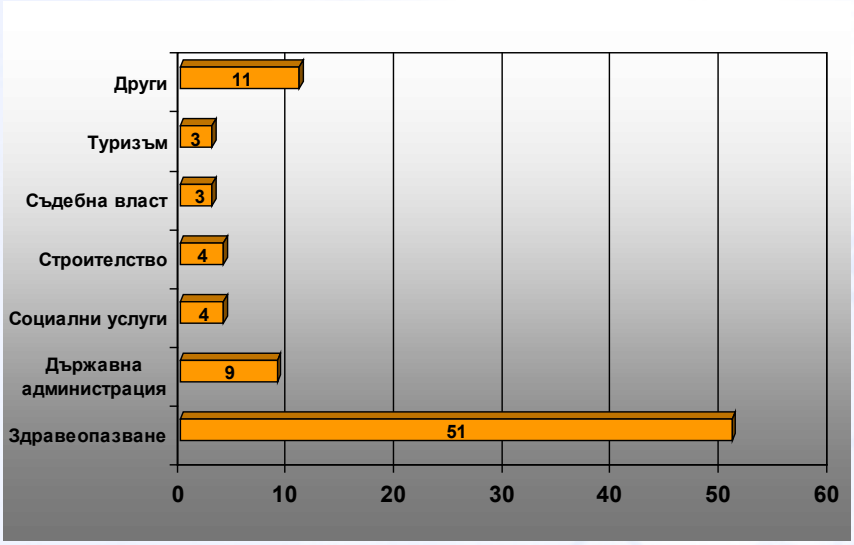

Фиг. 2.

Комисията издава задължителни предписания до администраторите на лични данни във връзка със защитата на личните данни. Задължителните предписания се издават с цел да се осигури адекватно ниво на защита на личните данни в поддържаните регистри с лични данни чрез осигуряване на минимално необходимите технически и организационни средства и мерки, съгласно Наредба № 1 от 7 февруари 2007 г. за минималното ниво на технически и организационни мерки и допустимия вид защита на личните данни (ДВ, бр. 25 от 23 март 2007 г.). За второто тримесечие на 2008 г. са издадени 7 задължителни предписания.

РЕГИСТРАЦИЯ НА АЛД

СТАТИСТИКА НА ПОСТЪПИЛАТА, ОБРАБОТЕНАТА И ИЗХОДЯЩА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ОТДЕЛ "РЕГИСТЪР НА АДМИНИСТРАТОРИТЕ И ИНФОРМАЦИОННИ ФОНДОВЕ"

От началото на годината до 30.06.2008 г. са получени1897 броя нови заявления и документи за актуализация с цел вписване на администратори на лични данни (АЛД) в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД, които са въведени в електронния регистър на Комисията по защита на личните данни (КЗЛД).

В регистъра на КЗЛД от началото на годината са вписани 1373 броя администратори на лични данни.

Във връзка с начина на регистрация на АЛД, справки за подадени документи, справки за вписване в регистъра на КЗЛД, за издаване на удостоверения и служебни бележки, в комисията са консултирани над 6220 клиенти, от които над 2500 в приемната и 3720 по телефони. В тази връзка са получени и 404 писма, по които е взето отношение и са изпратени отговори, включително и по електронен път.

Процесът на регистрация на администраторите на лични данни е илюстриран с диаграмите, представени на фиг. 1 и фиг. 2.

Таблица 1

Период	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	I-во полугодие 2008 г.	Общо с нат-рупване
Брой на заявленията постъпили в КЗЛД	249846	15154	5015	4431	6311	1897	282654
Брой на вписаните АЛД		4829	12862	14279	16955	1373	50298

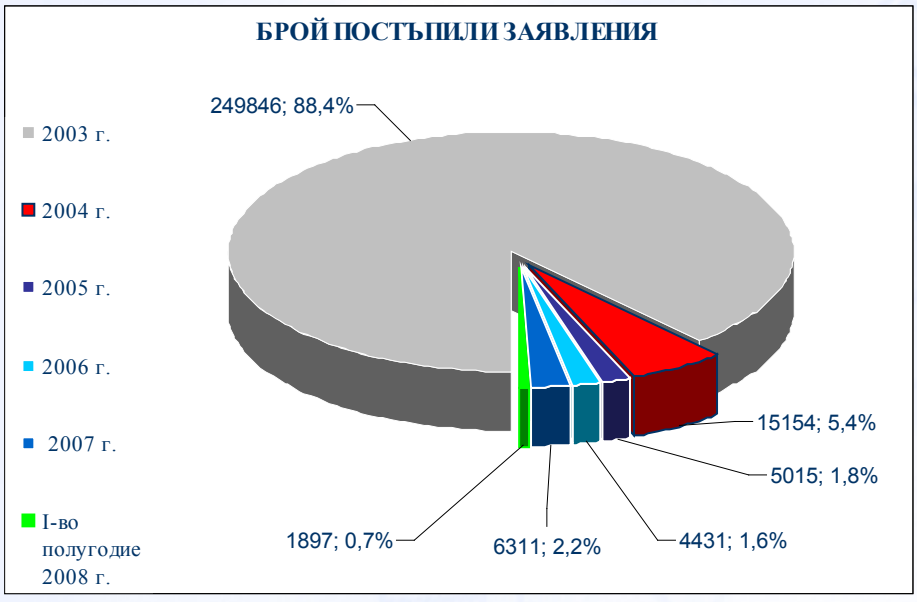

фиг. 1

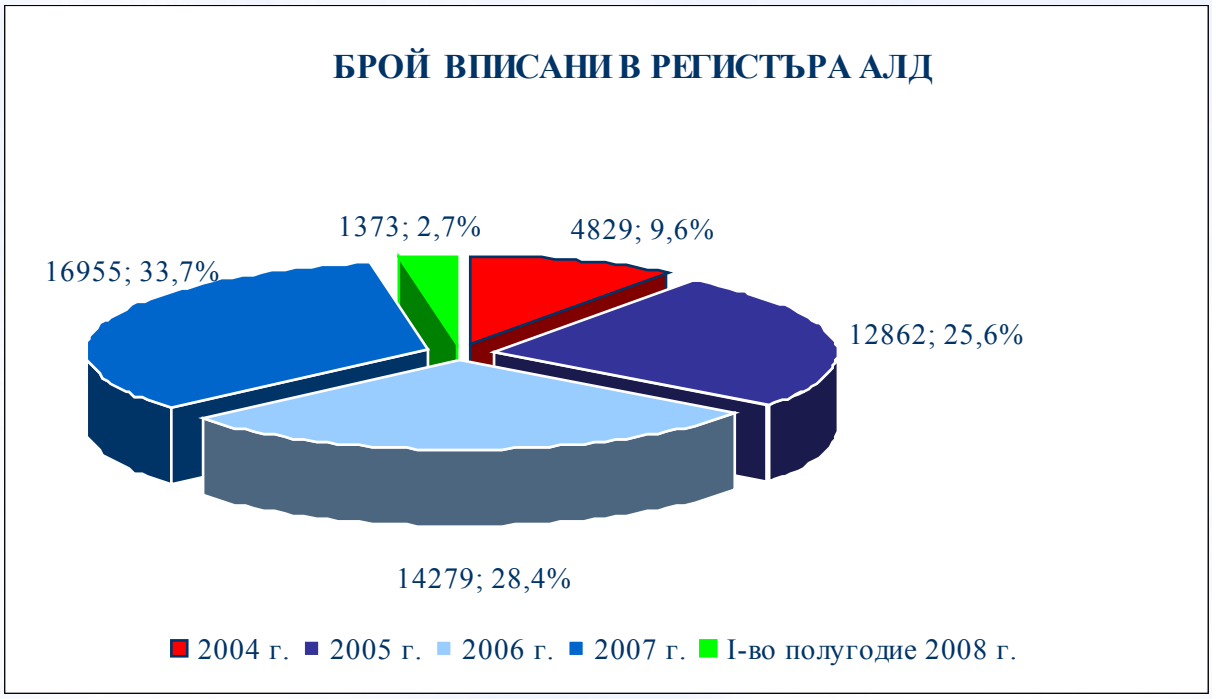

фиг. 2

Когато администраторът е заявил обработване на данни по чл. 5, ал. 1 от ЗЗЛД или на данни, чието обработване съгласно решение на комисията застрашава правата и законните интереси на физическите лица, комисията задължително извършва предварителна проверка преди вписване в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 съгласно чл. 17б от ЗЗЛД (ДВ, бр. 91 от 2006 г.).

За цялата 2007 г. подадените заявления в КЗЛД за регистрация като АЛД, подлежащи на проверка по чл. 17б са 201, а през първото полугодие на 2008 г. – 220, като се акцентира на отрасъл здравеопазване. Разпределението по години и отрасли е показано нагледно на фиг. 3 и фиг. 4.

Таблица 2

АЛД, които се предлагат на КЗЛД за проверка по чл. 17б от ЗЗЛД по отрасли

АЛД от отрасъл:	2007 г.	I-во полугодие 2008 г.
здравеопазване	111	102
образование	20	10
застраховане	8	6
съдилища	15	9
общинска администрация	1	43
посредническа дейност	16	15
други	30	35
Общо:	201	220

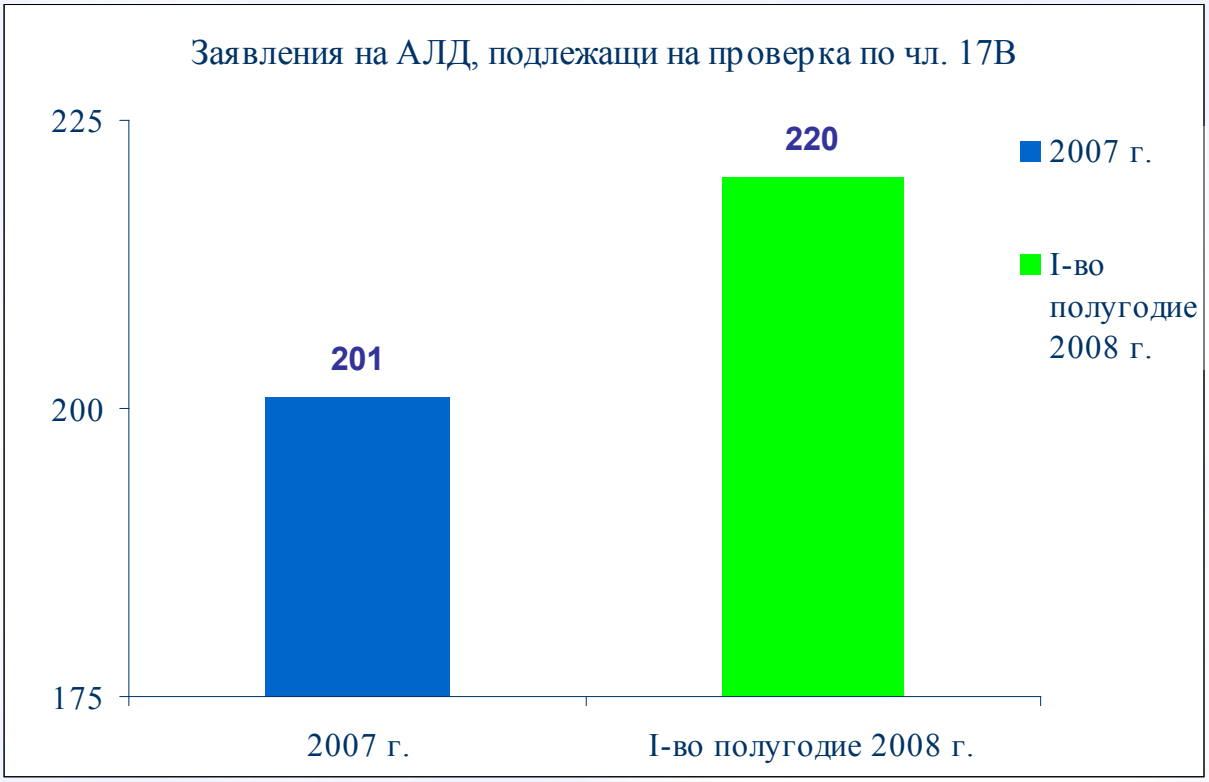
Заявления на АЛД, подлежащи на проверка по чл. 17В
225
200
175
201
220
2007 г.
I-во полугодие 2008 г.
2007 г.
I-во полугодие 2008 г.

фиг. 3

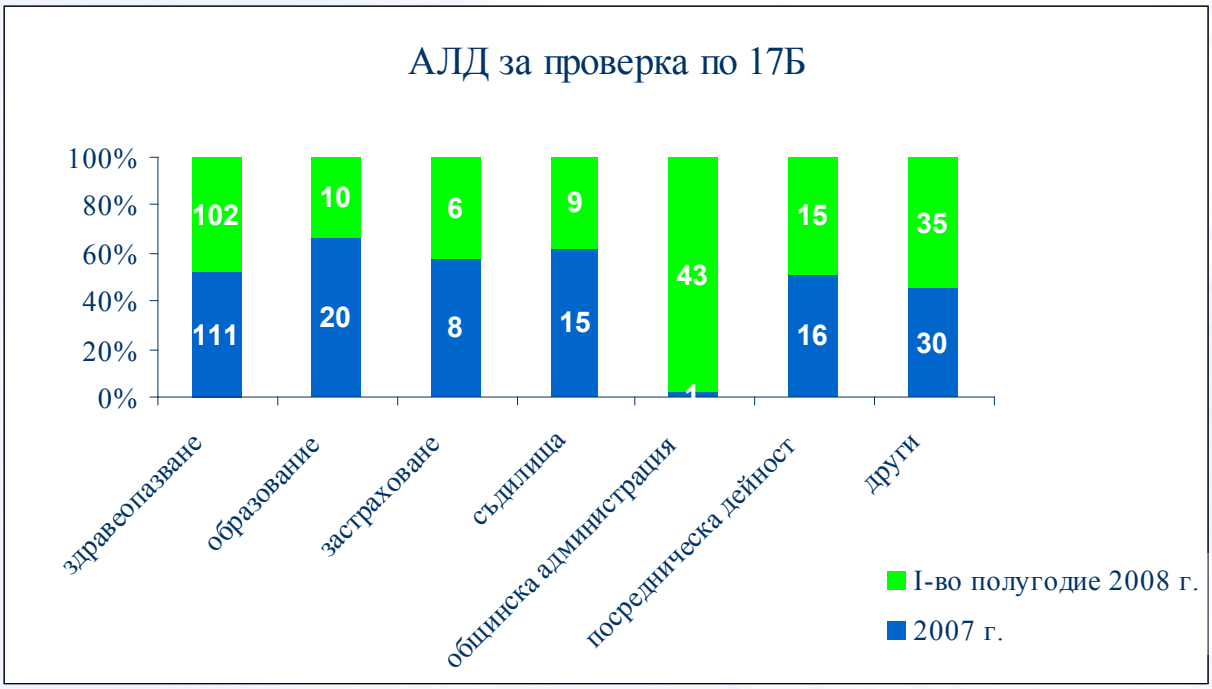
АЛД за проверка по 17Б
100%
80%
60%
40%
20%
0%
102
111
10
20
6
8
9
15
43
1
15
16
35
30
здравеопазване
образование
застраховане
съдилища
общинска администрация
посредническа дейност
други
I-во полугодие 2008 г.
2007 г.

фиг. 4

РЕШЕНИЯ НА КЗЛД

РЕШЕНИЯ ПО ЖАЛБИ

РЕШЕНИЕ
№ 13/19.03.2008 г.

Комисията за защита на личните данни /КЗЛД/ в състав: Венета Шопова, Валентин Енев, Мария Матева и Веселин Целков на открито заседание, проведено на 19.03.2008 г., на основание чл. 10 ал. 1 т. 7 от Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/ във връзка с изискванията относно реквизитите, които следва да съдържа всяка жалба по чл. 24, ал. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация, разгледа по допустимост жалба с вх. № Ж- 13/31.01.2008 г. от Е.М. срещу „Р.Д.” ЕООД.

Жалбата е изпратена в КЗЛД по компетентност от Комисията за защита на потребителите. Жалбоподателката излага следните факти:

Във връзка с участие в томбола, организирана от „Р.Д.” ЕООД, Е.М. пуснала писмо за участие, което не било обвързано с покупка на продукт на фирмата. Условието за участие било, в случай че искаш да купиш тяхна книга да изпратиш плик с отговор „ДА”, а ако не искаш, да пуснеш плик с отговор „НЕ” и пак да участваш в томболата. Жалбоподателката и нейният съпруг решили да участват в томболата и пуснали плик „НЕ”. Не след дълго се обадили родителите на съпруга й, които живеели в провинцията и й казали, че получили книга на името на съпруга й, която струвала 30.00 лв. и трябвало да се плати. Жалбоподателката и съпругът й се учудили, откъде фирмата разполага с адреса на родителите на съпруга, при положение че за участието си в томболата те посочили адреса си в С., а не стария адрес на съпруга в провинцията. Смятат, че обработването на личните данни на съпруга е противозаконно и се обърнали към Комисията за защита на потребителите.

Комисията за защита на потребителите извършва проверка по случая и изисква писмено становище от „Р.Д.” ЕООД. В становището на дружеството се посочва, че съпругът на жалбоподателката фигурира в тяхната база данни с два клиентски номера, които са на различни адреси - в гр. С. и в гр. Д.О. „Р.Д.” ЕООД изпращат промоционални пликове и на двата адреса, като от адреса в С. е върнат при тях плик с отговор „НЕ”, а от адреса в гр. Д.О. е върнат пликът с отговор „ДА”, поради което съответно била изпратена книгата.

С писмо изх. № 378/12.12.2008 г. са изискани от жалбоподателката допълнителни доказателства по случая. След върнато известие, че писмото не е потърсено от нея, е изпратено напомнително писмо по електронна поща на 13.03.2008 г. и отговор не е получен. Тъй като в рамките на указания срок не са получени изисканите от комисията допълнителни доказателства, на основание чл. 25, ал. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация жалбата се явява процесуално недопустима. Водима от горното, Комисията

РЕШИ:

Прекратява производството по жалба с рег. № Ж- 13/ 31.01.2008 г. от Е.М. срещу „Р.Д.” ЕООД основание чл. 25, ал. 2 от Правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация.

Решението на Комисията може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Венета Шопова / п /

ЧЛЕНОВЕ: Валентин Енев / п /
Мария Матева / п /
Веселин Целков / п /

Темите в броя

РЕШЕНИЕ
№ 10/03.04.2008 г.

Комисията за защита на личните данни в състав: Венета Шопова, Красимир Димитров, Валентин Енев, Мария Матева и Веселин Целков на открито заседание, проведено на 3.04.2008 г. /Протокол № 10/ разгледа по същество жалба, рег. № Ж-10/29.01.2008 г. от М.Х.Б. срещу администратора на лични данни Национална Агенция за приходите /НАП/ и обработващия лични данни Териториална дирекция на НАП, гр. В.

М.Х.Б. сезира Комисията с жалба, в която твърди, че срещу него е образувано ревизионно производство със Заповед № 2498/27.07.2007 г. на основание чл. 112 и чл. 113 от Данъчно - осигурителния процесуален кодекс /ДОПК/ за периода 2001-2005 г. относно придобити от него доходи от трудови договори на борда на кораби, извършващи международен транспорт, които са получени от корабособственик от страни, с които България е подписала Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане /СИДДО/.

Твърди, че проверяващият данъчен инспектор С.Д.К., събира сведения за него и семейството му, включително и чрез личните му разплащателни сметки.

В жалбата се посочва, че при представянето на писмените му обяснения от 24.01.2008 г. инспектор К. е възразила, че не е предоставил достатъчно информация за личните си доходи. Същата е настояла да получи сведение за точния размер на заплатите на жалбоподателя, получени в периода 2001-2005 г. по трудови договори. По този начин, според жалбоподателя, Костова целяла да прикрие незаконното отваряне на личните му сметки, което по негово мнение представлява нарушение на чл. 2 и чл. 4 от Закона за защита на личните данни. Счита още, че е налице и нарушение на разпоредбата на чл. 32 от Конституцията на Република България, както и че горепосочените действия противоречат на Закона за класифицираната информация и Конвенция 108 на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни.

На заседание на КЗЛД за разглеждане на жалбата по същество, проведено на 3.04.2008 г. /Протокол № 10/, като представител на жалбоподателя се явява съпругата му Г.Н.Б., упълномощена от него с нотариално заверено пълномощно. С разрешение от Комисията за защита на личните данни присъства и И.С. /съпруга на жалбоподателя по жалба, рег. № 9/2008 г. срещу НАП, като администратор на лични данни/.

Г.Б. посочва пред КЗЛД, че г-жа Д.Т. - главен счетоводител в НАП – В. на 21.03.2007 г. е изискала от нея писмени обяснения и документи на основание чл. 37, ал. 2 и ал. 3 от ДОПК. Излага становище, че Заповед за възлагане на ревизия би следвало да се издава само срещу юридически лица. Госпожа Б. посочва разпоредбите на чл. 12 и чл. 81, ал. 2, т.1 и т.5 от ДОПК и счита, че от ТД на НАП-Варна нямат право да ревизират съпруга й. Заповед № 2498 от 27.07.2007 г., издадена на основание чл. 112 и чл. 113 от ДОПК е срещу съпруга й, който се е подписал на 19.12.2007 г., че я е получил.

Б. не представя допълнителни доказателства към жалбата. Комисията й дава възможност да се запознае със становището на Националната Агенция за приходите.

С писмо изх. № 37-00-73/3.04.2008 г. в КЗЛД е получено писмено становище от НАП - Централно управление - гр. С., съгласно което жалбата на М.Х.Б. е неоснователна. Изтъкват се следните аргументи:

1. Със Заповед за възлагане на ревизия № 626/12.02.2007 г. срещу жалбоподателя, в качеството му на задължено лице по смисъла на чл. 14 от ДОПК, е образувано редовно ревизионно производство за периода 2001- 2005 г., включително относно данък върху доходите на физическите лица, вноски за допълнителното обществено осигуряване и за здравно осигуряване.

Ревизията е спряна със Заповед № 708/3.03.2007 г., поради постъпила молба от съпругата му. Последвало е възобновяване на ревизията със Заповед № 2498/27.07.2007 г., която е връчена на 19.12.2007 г.

Изразен е довод, че М.Б. се е укривал от приходната администрация с цел да не се осъ-

щести ревизията.

2. Приложените към ревизионната преписка документи не дават яснота за размера на получения от лицето доход, като моряк на кораб, пътуващ под чужд флаг през ревизирания период, както и не се разбира дали е приложено двойно данъчно облагане, поради което са извършени насрещни проверки през месец януари 2008 г. на фирми - посредници за наемане на моряци за работа на кораби под чужд флаг.

3. Посочените дружества /ЕТ „САПКО Ц.Е.", „М.Н. Б.", ЕТ „В.М. – Г.Р."/ потвърждават, че М.Б. е имал сключени договори и е работил като механик на кораб през ревизирания период, но не са приложени индивидуални договори, сключени с него, в които да се уреждат условията на труд, заплащане и осигуряване, както и други договорености с корабособственика, както и данни относно удържаните данъци по СИДДО.

4. Видно от „Служебна бележка за прослужен период" М.Х.Б. е бил нает на работа като главен механик на кораб към фирма „M.S." GmbH.

Комисията за защита на личните данни приема, че предприетите от органите по приходите действия са извършени съобразно реда и условията на Данъчно - осигурителния процесуален кодекс, както и съгласно утвърдения от изпълнителния директор на НАП „Наръчник за извършване на проверки и

ревизии на физически лица", указания от 2007 г. на Министерство на финансите за „Уеднаквяване практиката при извършване на ревизии от НАП за установяване на задълженията за данъците на моряците - местни физически лица", и в съответствие със Спогодбата за избягване на двойното данъчно облагане с Република Гърция. Обработването на личните данни на жалбоподателя от администратора НАП не нарушава чл. 2, ал.2, т.1 от Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/ и е допустимо на основание чл. 4, ал. 1, т. 6 от ЗЗЛД.

Комисията е задължила страните в 7- дневен срок да представят допълнителни доказателства.

С писмо от 14.04.2008 г. са представени доказателства от главния юрисконсулт на Националната агенция за приходите.

На 17.04.2008 г. е представено допълнително становище от представителя на жалбоподателя, съпругата му – Г.Н.Б., според което администраторът НАП няма законово основание да разкрива данни на основание чл. 4, ал. 1, т. 6 от ЗЗЛД, тъй като в чл. 12, ал. 3 от ДОПК е уредена процедурата за разкриване на служебна тайна/информация на трета институция, както и кога могат да се вземат сведения, номерата на открити и закрити банкови сметки по чл. 25, ал. 2 от Закона за Национална Агенция за приходите.

Комисията приема разглежданата жалбата за неоснователна:

В разглеждания случай, администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на личните данни е Национална Агенция за приходите, тъй като е юридическо лице - държавен орган на който по силата на нормативен акт са определени целите и средствата за обработване на лични данни. Териториалната дирекция на Национална агенция за приходите е обработващ лични данни, по смисъла на параграф 1, т. 3 от ЗЗЛД, съгласно който "Обработващ лични данни" е физическо или юридическо лице, държавен орган или орган на местно самоуправление, който обработва лични данни от името на администратора на лични данни.

Разпоредбата на чл. 72, ал. 1 от ДОПК, съдържа легална дефиниция, съгласно която данъчна и осигурителна информация са конкретни индивидуализиращи данни за задължените лица и субекти относно: 1. банковите сметки; 2. размера на доходите; 3. размера на начислените, установените или платените данъци и задължителни осигурителни вноски, ползваните намаления, освобождавания и преотстъпвания на данък, размера на данъчния кредит и данъка при източника на доходите, с изключение на размерите на данъчната оценка и дължимия данък по Закона за местните данъци и такси; 4. данните от търговска дейност, стойността и вида на отделните активи и пасиви или имущества, представляващи търговска тайна; 5. всички други данни, получени, удостоверени, подготвени или събрани от орган по приходите или служител на Националната агенция за приходите

при осъществяване на правомощията му, съдържащи информация по т. 1- 4.

Данъчната и осигурителната информация се обработва, съхранява и унищожава по ред, определен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, и се предоставя по ред, определен в ДОПК /чл. 72, ал. 2 от ДОПК/.

Видно от събраните доказателства по жалбата се установява, че не е налице нарушаване на посочените от жалбоподателя разпоредби - чл. 2 и чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД.

Съгласно чл. 4, ал. 1, т. 6 от ЗЗЛД, обработването на лични данни е допустимо, когато е необходимо за упражняване на правомощия, предоставени със закон на администратора. В разглеждания случай това е Данъчно - осигурителния процесуален кодекс, в който са уредени производствата по установяване на задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски, както и по обезпечаване и събиране на публичните вземания, възложени на органите по приходите и публичните изпълнители.

Съгласно чл. 4 от ДОПК органите по приходите и публичните изпълнители осъществяват производството самостоятелно. При изпълнение на правомощията си те са независими и действат само въз основа на закона. От горепосочената разпоредба се налага изводът, че органите по приходите при осъществяване на контролните им функции имат необходимите правомощия за събиране и обработване на лични данни. Съгласно чл. 80, ал. 1 от ДОПК Националната агенция за приходите създава и поддържа регистър и бази данни за задължените лица. Не подлежат на вписване в регистъра местните физически лица и чуждестранните физически и юридически лица за доходи, подлежащи на облагане при източника с окончателен данък /чл. 80, ал. 2 от ДОПК/.

Комисията приема, че органите по приходите имат право да изискват, събират и обработват лични данни в хода на ревизионното производство.

От установените факти и приложените доказателства е видно, че не е налице нерегламентирано разпространение на лични данни, или други незаконни форми на обработване, по смисъла на чл. 23 от ЗЗЛД.

Комисията приема, че в случая не е налице неправомерно обработване на личните данни от страна на администратора НАП и обработващия лични данни - Териториалната дирекция на НАП - В.

Водима от горното, Комисията

РЕШИ:

Оставя без уважение жалба, рег. № Ж-10/29.01.2008 г. от М.Х.Б. срещу администратора Национална Агенция за приходите и териториалната й структура - Териториална дирекция на Национална Агенция за приходите в гр. В.

Решението на Комисията може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
Венета Шопова / п /

ЧЛЕНОВЕ:
Красимир Димитров / п /
Валентин Енев / п /
Мария Матева / п /
Веселин Целков / п /

РЕШЕНИЕ
№ 18/23.04.2008 г.

Комисията за защита на личните данни в състав: Венета Шопова, Красимир Димитров, Валентин Енев, Мария Матева и Веселин Целков на открито заседание, проведено на 23.04.2008 г. разгледа жалба с вх. № Ж-18/13.03.2008 г. от Н.П.К. срещу „Х.-Т." ЕООД, гр. С.

Жалбоподателката и „М." ЕАД като заинтересована страна, редовно уведомени, не се явяват на заседанието за разглеждане на жалбата по същество. За „Х.-Т." ЕООД се явява юрисконсулт И.Ц., с пълномощно от 24.08.2007 г.

Жалбоподателката сезира КЗЛД с твърдения за злоупотреба с личните й данни, като излага следните факти:

При подновяване на договор за нов тарифен план „М-Т. С.500" с „М." ЕАД, на което тя е абонат, в офиса на дружеството „Х.-Т." ЕООД е предоставила личната си карта за вписване данните от нея. Без нейно съгласие документът й за самоличност е бил двустранно ксерокопиран и копието приложено към договора. След направени възражения от жалбоподателката, служителят й обяснил, че ако не напише „Вярно с оригинала" върху копието на личната карта, няма да може да ползва новия тарифен план.

В жалбата има и твърдения за наличие на подвеждаща реклама, които не са от компетентността на КЗЛД, поради което в тази й част е адресирана и до Комисията за защита на потребителите, която следва да се произнесе относно ограничаване на правата й като потребител.

С решение (Протокол № 10) от 03.04.2008 г. Комисията за защита на личните данни е обявила жалбата за допустима. В изпълнение на същото решение са изискани писмени становища и допълнителни доказателства от страните.

В качеството си на административен орган и във връзка с необходимостта от установяване истинността по случая, като основен принцип в процесуалното производство, съгласно чл. 7 от Административно-процесуалния кодекс, изискващ наличието на установени действителни факти от значение по случая, имайки предвид представените писмени доказателства и изразени писмени становища, КЗЛД приема, че жалбата е редовна – съдържа посочените в чл. 24 от Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и нейната администрация реквизити. Подадена е в срока, предвиден в чл. 38 от ЗЗЛД, от надлежна страна и при наличието на правен интерес, поради което е допустима от процесуална гледна точка.

По смисъла на чл. 3 и чл. 24 от ЗЗЛД „М." ЕАД е администратор на лични данни, а „Х.-Т." ЕООД е обработващ лични данни, съгласно § 1, т. 3 от ДР на ЗЗЛД.

Жалбата е срещу незаконосъобразно ксерокопиране на личната карта на жалбоподателката и съхраняване копие от нея.

Съгласно Решение на Комисията за защита на лични данни е изискано писмено становище от „М." ЕАД. С Писмо с вх. № 1390/01.04.2008 г. от „М." ЕАД е получено становище, в което се сочи, че не се допуска ксерокопиране на документи за самоличност на клиенти и потребители при сключване на договори и предоставяне на услуги от „М." ЕАД, както и от всички официални партньори на компанията (включително и от „Х.-Т." ЕООД). Видно от приложената към становището Инструкция № 1, горепосоченото твърдение противоречи на раздел V, т. 4 от същата Инструкция за изискваните документи от абонати и потребители при сключване на договори и предоставяне на услуги, където е посочено, че при заверката на копия от документи в магазините на „М." ЕАД се допуска ксерокопиране на документи.

В заседанието за разглеждане на жалбата по същество представителят на „Х.-Т." ЕООД потвърждава, че в техните обекти се ксерокопират документи за самоличност на клиентите, но въпреки това счита жалбата за неоснователна, тъй като в договора между дружеството и клиента изрично е отразено, че клиентът предоставя доброволно личните си данни, които да бъдат обработвани и съхранявани от мобилния оператор. Видно от представеното копие на договора, който е сключен между жалбоподателката и „Х.-Т." ЕООД, липсва изрична клауза за копиране на документ за самоличност. След направени от жалбоподателката възражения, за да бъде сключен новият договор, същата е принудена да даде съгласието си да бъде ксерокопирана личната й карта и върху копието

тя да впише „Вярно с оригинала”. Във връзка с този факт представителят на „Х.-Т.” ЕООД твърди, че практиката да се преснимат лични карти при сключването на договори в техни обекти от близо два месеца е преустановена. По жалбата не са представени доказателства относно посочените твърдения.

Комисията приема жалбата за основателна.

Съгласно чл. 20а от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) договорите имат силата на закон за тези които са ги сключили. Съществена особеност на договора по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗЗД е, че той е съглашение между две или повече лица с цел създаване, уреждане или унищожаване на правната връзка между тях. Двустранните договори пораждат права и задължения за двете страни по правоотношението, поради което трябва да е налице „съглашение” между тях за извършване на определена услуга или дейност. В ЗЗД е установена свобода за сключване на правни сделки, което се изразява във възможността на страните да решат сами дали, кога и при какви условия ще сключат един правен договор, стига да са спазени изискванията на чл. 9 от ЗЗД – за липса на противоречие на договора с повелителните норми на закона и на добрите нрави.

Съгласно чл. 2, ал. 2, т. 3 от ЗЗЛД личните данни, които се обработват от администратора следва да бъдат пропорционални на целта, за която се събират. В конкретния случай за сключване на договор и изпълнението на задълженията по него и на двете страни не е необходимо копирането на лична карта, тъй като личната карта съдържа лични данни, които не са необходими за сключването на договора.

В случая, следва да бъде приложена нормата на чл. 249 от Закона за електронните съобщения, съгласно която предприятията не могат да изискват от потребител повече данни от тези по чл. 249, ал. 2, т. 2, буква „а” от същия закон за предоставяне на услугите.

Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 7 от ЗЗЛД Комисията разглежда жалби срещу актове и действия на администраторите, с които се нарушават правата на физическите лица по този закон. По смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗЛД ксерокопирането на лична карта и други документи за самоличност, както и подреждането им в регистър представлява обработване на лични данни.

Преценката относно основателността на жалбата следва да се обвърже със законосъобразността на обработване на личните данни на жалбоподателката от страна на администратора на лични данни. Комисията счита, че на основание чл. 2, ал. 2, т. 3 и т. 5 от ЗЗЛД е налице надхвърляне целите, за които личните данни се обработват.

Водима от горното, Комисията

РЕШИ:

Уважава Жалба № 18/13.03.2008 г. от Н.П.К.

На основание чл. 10, ал. 1, т. 5 във връзка с чл. 2, ал. 2, т. 3 и т. 5 от ЗЗЛД издава следното задължително предписание на „М.” ЕАД: да унищожи копието на личната карта на жалбоподателката Н.П.К. в срок от 7 дни от получаване на решението, за което да уведоми КЗЛД, като представи протокол за унищожаване.

На основание чл. 38, ал. 6 от ЗЗЛД решението на Комисията може да се обжалва в 14-дневен срок от получаването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
Венета Шопова / п /

ЧЛЕНОВЕ:
Красимир Димитров / п /
Валентин Енев / п /
Мария Матева / п /
Веселин Целков / п /

Темите в броя

РЕШЕНИЕ
№ 27/14.05.2008 г.

Комисията за защита на личните данни /КЗЛД/ в състав: Венета Шопова, Валентин Енев, Мария Матева и Красимир Димитров на открито заседание, проведено на 14.05.2008 г., на основание чл. 10 ал. 1 т. 7 от Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/ и във връзка с изискването на чл. 27, ал. 2 от АПК към административните органи за проверка на предпоставките за допустимост на искането, разгледа по допустимост жалба с вх. № Ж- 27/17.04.2008 г. от Х.Л.К. срещу Н.К. и В.Я.

Жалбоподателят Х.К. сезира КЗЛД с жалба, в която твърди, че Н.К. и В.Я. обработват неправомерно неговите лични данни в нарушение разпоредбите на чл. 29 от ЗЗЛД, като излага следните факти:

През месец юни 2007 г. Н.К. и В.Я. подават жалба до ДНСК- С., РДНСК- Б., НИПК, Община Н. към която прилагат неговия нотариален акт за собственост.

Към жалбата не се прилагат писмени доказателства.

Жалбоподателят иска от комисията защита срещу незаконното поведение на Н.К. и В.Я.

Жалбата се явява процесуално недопустима по следните съображения:

В чл. 27, ал. 2, т. 6 от АПК законодателят обвързва преценката на допустимостта на искането с наличие на специални изисквания, установени със закон. Приложимостта на Закона за защита на личните данни е свързана със защита на физическите лица във връзка с обработването на техните лични данни от лица, имащи качество на администратори на лични данни по смисъла на легалната дефиниция на чл. 3. Тоест, това изискване се явява абсолютна процесуална предпоставка, с оглед на която следва да се прецени допустимостта на жалбата. В конкретния случай, жалбата е насочена срещу физически лица, които не са администратори на лични данни по смисъла на закона, поради което комисията не може да упражни правата си по чл. 10, ал. 1 т. 7 от ЗЗЛД, съгласно който комисията разглежда жалби срещу актове и действия на администратори на лични данни, с които се нарушават правата на физическите лица по този закон, както и жалби на трети лица във връзка с правата им по този закон.

От друга страна, съгласно чл. 1, ал. 7 от ЗЗЛД приложението на закона се изключва в случаите на обработване на лични данни от физически лица, извършвано за техни лични или домашни дейности.

С оглед гореизложеното, поради невъзможността да се конституира ответна страна- администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от ЗЗЛД и в съответствие с чл. 27, ал. 1 и ал. 2, т. 6 от АПК, на основание с чл. 10, ал. 1, т. 7 и във връзка чл. 1, ал. 7 от ЗЗЛД, Комисията

РЕШИ:

Прекратява производството по жалба с рег. № Ж- 27/17.04.2008 г. от Х.Л.К. срещу Н.К. и В.Я.

Решението на Комисията може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
Венета Шопова / п /

ЧЛЕНОВЕ:
Красимир Димитров / п /
Валентин Енев / п /
Мария Матева / п /

Темите в броя

РЕШЕНИЕ
№ 37/29.05.2008 г.

Комисията за защита на личните данни /КЗЛД/ в състав: Венета Шопова, Красимир Димитров, Валентин Енев и Мария Матева на открито заседание, проведено на 29.05.2008 г., на основание чл. 10 ал. 1 т. 7 от Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/ и във връзка с изискването на чл. 27, ал. 2 от АПК към административните органи за проверка на предпоставките за допустимост на искането, разгледа по допустимост жалба с вх. № Ж- 37/ 19.05.2008 г. от К.Б.М. срещу Я.И.Г.

На 19.05.2008 г. в деловодството на КЗЛД е постъпила жалба от К.Б.М. срещу Я.И.Г. с рег. № Ж- 37/ 19.05.2008 г.

В жалбата си М. протестира срещу определеното от него като неправомерно обработване на личните му данни в разрез с разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД от страна на Я.Г., който се е снабдил с трите имена, номер на лична карта, адрес на местожителство и ЕГН на жалбоподателя и го е използвал за завеждане на жалба срещу него в Районен съд- Б.

Към жалбата е приложено копие от исковата молба на Я.Г. срещу К.М. до Районен съд- Б.

Жалбоподателят моли за извършване на проверка и налагане административно наказание-глоба.

Жалбата се явява процесуално недопустима по следните съображения:

В чл. 27, ал. 2, т. 6 от АПК законодателят обвързва преценката на допустимостта на искането с наличие на специални изисквания, установени със закон. Приложимостта на Закона за защита на личните данни е свързана със защита на физическите лица във връзка с обработването на техните лични данни от лица, имащи качество на администратори на лични данни по смисъла на легалната дефиниция на чл. 3. Тоест, това изискване се явява абсолютна процесуална предпоставка, с оглед на която следва да се прецени допустимостта на жалбата. В конкретния случай, жалбата е насочена срещу физическо лице, което не е администратор на лични данни по смисъла на закона, поради което комисията не може да упражни правата си по чл. 10, ал. 1 т. 7 от ЗЗЛД, съгласно който комисията разглежда жалби срещу актове и действия на администратори на лични данни, с които се нарушават правата на физическите лица по този закон, както и жалби на трети лица във връзка с правата им по този закон.

От друга страна, съгласно чл. 1, ал. 7 от ЗЗЛД приложението на закона се изключва в случаите на обработване на лични данни от физически лица, извършвано за техни лични или домашни дейности, а в случая от приложената искова молба като писмено доказателство, е видно че е подадена от едно физическо лице спрямо друго по реда на ГПК.

С оглед гореизложеното, поради невъзможността да се конституира ответна страна- администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от ЗЗЛД и в съответствие с чл. 27, ал. 1 и ал. 2, т. 6 от АПК, на основание с чл. 10, ал. 1, т. 7 и във връзка чл. 1, ал. 7 от ЗЗЛД, Комисията

РЕШИ:

Прекратява производството по жалба с рег. № Ж- 37/ 19.05.2008 г. от К.Б.М. срещу Я.И.Г.

Решението на Комисията може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Венета Шопова / п /

ЧЛЕНОВЕ: Красимир Димитров / п /
Валентин Енев / п /
Мария Матева / п /

Темите в броя

КОМЕНТАРИ И СЪОБЩЕНИЯ

От месец май 2008 г. Комисията за защита на личните данни има свое институционално лого. Автор е художникът Дамян Дамянов.

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Комисия за защита на личните данни

Председател:Венета Шопова
Членове: Красимир Димитров
Валентин Енев
Мария Матева
Веселин Целков

Информационен бюлетин № 4(13)/2008 г.

Издава се съгласно чл. 10, ал. 3 от ЗЗЛД
Отговорници на броя: Надежда Борисова, Катя Неновска
Набор и печат: КЗЛД
Разпространява се на хартиен и електронен носител